

EKOLOŠKA SERTIFIKACIJA – GARANCIJA KVALITETA TURISTIČKE PONUDE

Poštovani preduzetnici,

Savremeno poslovanje mora biti zasnovano na principima održivosti. Turistička privreda, u svim segmentima, podrazumijeva potrošnju resursa i promjene u prostoru. Obaveza svih je da stvorimo pretpostavke za razvoj turizma zasnovanog na načelu usklađenosti interesa ekonomskog razvoja i potreba zaštite životne sredine, kao i prilagođavanja i ublažavanja negativnih posljedica klimatskih promjena. Održivi razvoj turizma zahtijeva uvažavanje principa: a) optimalne upotrebe prirodnih resursa, sprovođenje politika i mjera kojima se ublažava djelovanje klimatskih promjena, omogućava smanjenje emisija gasova s efektom staklene bašte i prelazak na niskokarbonski razvoj, b) poštovanja socio-kulturnih karakteristika zajednice, očuvanja kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti; i c) obezbjeđivanja održivog, dugoročnog ekonomskog poslovanja, u cilju ostvarivanja socijalno-ekonomskih koristi za sve.

Značajan instrument u zaštiti životne sredine na globalnom nivou je ekološko označavanje/ekološka sertifikacija. Mehanizam djelovanja ovog instrumenta se može objasniti na sljedeći način: znak na proizvodu ili usluzi dokaz je manjeg uticaja na životnu sredinu. Tako se motivišu ekološki svjesni potrošači da kupuju ove proizvode ili usluge, dok porast prodaje i potrošnje motiviše preduzetnike na razvoj ekoloških proizvoda ili usluga.

Ekološka sertifikacija za turističke smještajne objekte je dobrovoljni mehanizam potvrde kvaliteta održivog poslovanja. Proces sertifikacije podrazumijeva ekspertsku procjenu usaglašenosti kriterijuma u cjelinama koje se odnose na:

- Smjernice za zaštitu životne sredine
- Uštede energije, vode i hemikalija
- Održivi saobraćaj
- Redukciju stvaranja otpada
- Očuvanje bioloških vrijednosti
- Afirmativan odnos sa gostima, zaposlenima, lokalnom zajednicom i poslovnim partnerima.

Prednosti ekološki sertifikovanog smještaja

- ✓ **Ostvarene uštede** uz stalna poboljšanja koja dovode do višeg kvaliteta ponude
- ✓ **Manji uticaj** na životnu sredinu
- ✓ **Bolja marketinška pozicija** na regionalnom i globalnom tržištu
- ✓ **Partnerski odnos** sa gostima, lokalnom zajednicom i poslovnim okruženjem
- ✓ **Poslovni imidž lidera ekološkog pokreta** u turizmu i društveno odgovornog poslovanja.

Na konkurentnom globalnom tržištu, sve više turista biraju destinacije za odmor koje karakteriše posvećenost očuvanju životne sredine i odgovorno poslovanje. **Ekološka sertifikacija je pouzdano i transparentno sredstvo u odlučivanju za izbor smještaja.**

U okviru projekta [Razvoj niskokarbonskog turizma](#) obezbjeđujemo sljedeće oblike podrške sektoru turističkih smještajnih objekata, za uvođenje **Ekološkog znaka Evropske unije** ili **Travelife** sertifikata:

- **Besplatan preliminarni energetski pregled** za zainteresovane smještajne objekte, kako bi se procijenilo postojeće stanje i predložile troškovno efikasne mjere energetske efikasnosti
- **Savjetodavne usluge menadžerima i odgovornom osoblju** u smještajnim objektima u cilju dostizanja kriterijuma za sertifikaciju, koje uključuju pružanje podrške u pripremi neophodnih obrazaca
- **Ko-finansiranje troškova sertifikacije**, pokrivanje troškove revizorskog pregleda, dok sertifikovani objekti imaju obavezu plaćanja registracije i godišnje članarine
- **Promociju i marketing** kroz lokalne i nacionalnu turističku organizaciju, manifestacije, kao i tradicionalne medije i socijalne mreže.

Očekujemo vaše interesovanje i inicijativu da se pridružite rastućoj porodici eko-sertifikovanih objekata. Za više informacija i saradnju možete se obratiti Viktoru Subotiću, koordinatore na projektu, putem e-mejla

viktor.subotic@undp.org

Ekološki znak Evropske unije – sertifikat koji omogućava održivi izbor

Ekološki znak Evropske unije se smatra vodećom ekološkom oznakom u Evropi, koja je upostavljena 1992. godine uredbom Evropske komisije. Namjera je da se pruži podrška korisnicima i turistima da lakše prepoznaju proizvode i usluge koji su manje štetni po životnu sredinu.

Ekološki znak je potvrda preduzetnicima da njihovi proizvodi i usluge zadovoljavaju visoke standarde zaštite životne sredine, dok istovremeno pruža informaciju potrošačima i klijentima da među proizvodima i uslugama na tržištu odaberu one koji manje ugrožavaju prirodno okruženje. Krajnji cilj ovog sertifikata je smanjen negativni uticaj potrošnje i proizvodnje na životnu sredinu, zdravlje, klimu, resurse i energiju. **Sertifikovani turistički objekti sa ovim pečatom kvaliteta imaju prednost nad konkurencijom i mogu privući bolje platežne goste iz država Evropske unije i šire.**

Dodjela EU Ekološkog znaka za turistički smještajni objekat znači da su ispunjeni sljedeći kriterijumi: a) ograničena potrošnja energije; b) ograničena potrošnja vode; c) redukovana količina otpada; d) korišćenje obnovljivih resursa i e) promocija obrazovanja i komunikacije na temu zaštite životne sredine sa zaposlenim, gostima i partnerima.

Vaš Ekološki znak Evropske unije je:

- ✓ Poruka gostima da vaše usluge zadovoljavaju niz ekoloških kriterijuma, čime im olakšavate izbor za odmor u destinaciji
- ✓ Priznat u svim zemljama Evropske unije
- ✓ Dokaz vašeg ugleda jer ukazuje na ekološku odgovornost.

EU Eko znak je pogodan za manje turističke objekte i kampove, kod kojih su dominantne individualne i online rezervacije.

Sertifikat se izdaje za period od 5 godina, nakon kojeg se vrši ponovna provjera usklađenosti sa datim kriterijumima.

Troškovi sertifikacije

Kategorija	Revizorski pregled ¹	Taksa za registraciju (jednokratna uplata)	Godišnja naknada za korišćenje znaka (5 godina)	Ukupni troškovi za prvu godinu
Smještajni objekti do 20 kreveta	€ 350	€ 220	€ 185	€ 405
Smještajni objekti 21-100 kreveta	€ 450	€ 320	€ 310	€ 630
Smještajni objekti 101-200 kreveta	€ 650	€ 480	€ 470	€ 950
Smještajni objekti preko 200 kreveta	€ 650	€ 630	€ 690	€ 1320

¹ Prvi revizorski pregled finansiran iz sredstava projekta Razvoj niskokarbonskog turizma

Travelife je vodeća inicijativa za obuku, upravljanje i sertifikaciju turističkih kompanija, koje su posvećene održivom poslovanju. Travelife je međunarodno prepoznata certifikaciona shema, u koju je uključeno više od 1.300 smještajnih objekata. Kriterijumi za dobijanje ovog certifikata su podijeljeni u četiri tematske grupe: a) opšte upravljanje; b) zaštita životne sredine; c) radna prava, ljudska prava i saradnja sa lokalnim zajednicama; i d) uslovi u lancu ponude (dobavljači i gosti).

Principi djelovanja Travelife certifikacione sheme:

- Jedinstveni set kriterijuma
- Sektorska rasprostranjenost, kroz primjenjivost na različite oblike turističkih preduzeća (hoteli, apartmani, turističke agencije)
- Međunarodna rasprostranjenost i globalna dostupnost online uputstava na brojnim jezicima.

Važno je naglasiti da vodeći tur-operatori kao što su TUI Travel, Thomas Cook, Virgin Holidays, Kuoni, Neckermann zahtijevaju posjedovanje međunarodnog certifikata poput Travelife za smještajne objekte. Takođe, članovi Travelife zajednice imaju široku podršku kroz promociju na globalnim mrežama, kao što su booking.com i Expedia.

Certifikat se izdaje za period od 2 godine, nakon čega se vrši ponovna provjera usklađenosti sa datim kriterijumima.

Pogodnosti za vaš objekat:

- ✓ Unaprijedeno iskustvo gostiju. Istraživanje tur-operatora pokazalo je da klijenti Travelife hotelima dodjeljuju više ocjene u odnosu na druge hotele.
- ✓ Profesionalna podrška - Travelife online uputstvo obezbjeđuje hotelima personalizovanu povratnu informaciju o tome na koji način mogu ispuniti kriterijume.
- ✓ Unaprijeđena promocija kroz internu mrežu sertifikovanih hotela i preduzeća, kao i na globalnim mrežama

Troškovi sertifikacije

Kategorija hotela (broj kreveta)	Troškovi članarine i sertifikacije ² za 2 godine
1 - 30 kreveta	€ 640
31 - 160 kreveta	€ 860
161 - 1,000 kreveta	€ 1,490
1,000+ kreveta	€ 2,150

² Prva sertifikacija se ko-finansira iz sredstava projekta Razvoj niskokarbonskog turizma